

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ 42 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 18 қазан, жұма

1-сурет. 2024 ж. 17 қазандағы ғарыштан түсірілген Каспий теңізінің фотосуреті (NASA/GSFC)

**2024 Ж. 17 – 22 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

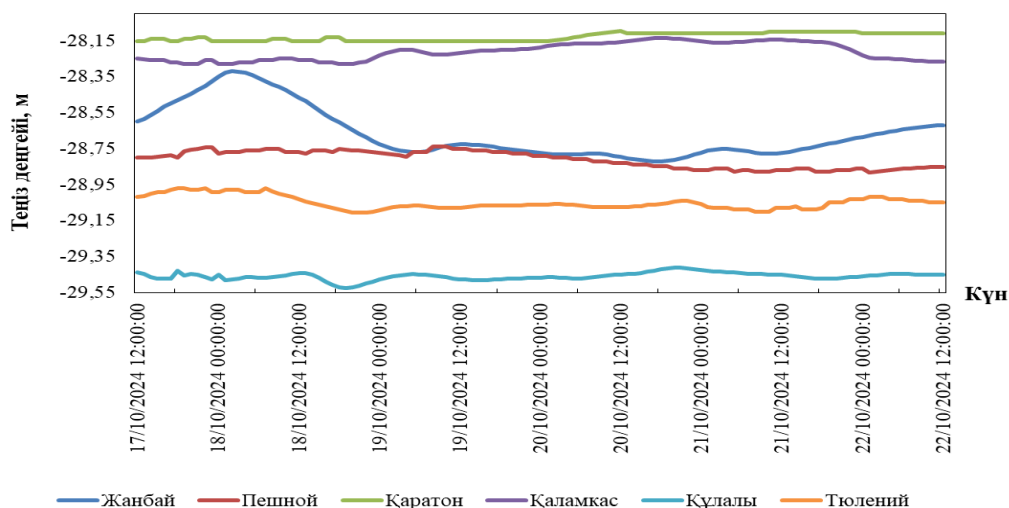
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 17 – 22 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 28,72 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,10 м-ден минус 29,51 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Т Пешной, Құлалы арал, Жанбай, Жанбай, Қаратон, Тюлений және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды.**

2-сурет. Солтүстік Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

2024 Ж. 17 – 22 ҚАЗАН АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

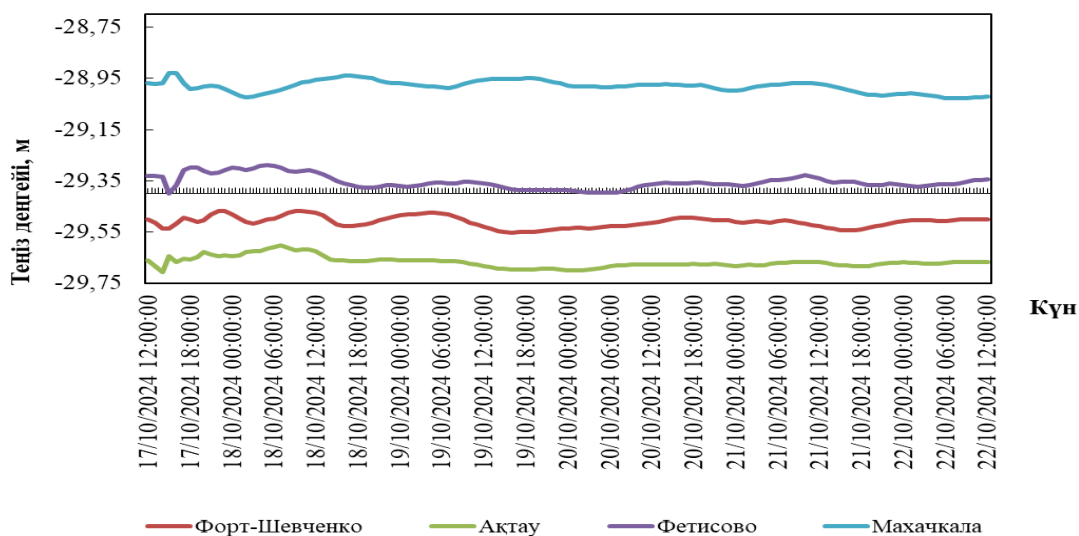
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 17 – 22 қазан аралығында теңіз деңгейінің минус 29,38 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,93 м-ден минус 29,71 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.

3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАНЫП ОТЫРҒАН МӘНДЕРІ

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)
Солтүстік Каспий					
Жанбай	-32 (-28,32)	18/10/2024 02:00:00	-82 (-28,82)	20/10/2024 18:00:00	-67 (-28,67)
Пешной	-74 (-28,74)	19/10/2024 08:00:00	-88 (-28,88)	22/10/2024 01:00:00	-81 (-28,81)
Қаратон	-10 (-28,10)	20/10/2024 12:00:00	-15 (-28,15)	17/10/2024 12:00:00	-13 (-28,13)
Қаламқас	-14 (-28,14)	20/10/2024 18:00:00	-28 (-28,28)	17/10/2024 19:00:00	-21 (-28,21)
Құлалы	-141 (-29,41)	20/10/2024 20:00:00	-152 (-29,52)	18/10/2024 19:00:00	-146 (-29,46)
Тюлений	-97 (-28,97)	17/10/2024 18:00:00	-111 (-29,11)	18/10/2024 21:00:00	-105 (-29,05)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-147 (-29,47)	18/10/2024 10:00:00	-155 (-29,55)	19/10/2024 16:00:00	-151 (-29,51)
Ақтау	-160 (-29,60)	18/10/2024 07:00:00	-171 (-29,71)	17/10/2024 14:00:00	-167 (-29,67)
Фетисово	-129 (-29,29)	18/10/2024 05:00:00	-140 (-29,40)	17/10/2024 15:00:00	-136 (-29,36)
Махачкала	-93 (-28,93)	17/10/2024 15:00:00	-103 (-29,03)	22/10/2024 08:00:00	-98 (-28,98)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

2024 ж. 10 – 16 ҚАЗАН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,97 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,52 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,40 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,30 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,87 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,60 м-ге сәйкес келді.

**СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөгерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайынға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар "Қазгидромет" РМК-да Каспий теңізінің жағдайына бейімделген Mike 21 Flow Model моделінің гидродинамикалық модулін пайдалану кезінде алынды. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізін гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында құрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел. (717)2 79 83 12

e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.
